

Pedagogická fakulta UK

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Vliv formativního hodnocení na rozvoj jazykových kompetencí v hodinách německého jazyka na základní škole

Autor práce: Bc. Kristýna Jakešová

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Tomáš Botlík Nuc, Ph.D.

Oponent: PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.

Studijní program:

Učitelství německého jazyka pro 2. stupeň základní školy a střední školy (N0114A300096)

Téma diplomové práce Bc. Kristýny Jakešové se týká využití principů formativního hodnocení ve výuce německého jazyka. Práce je psána v českém jazyce. Text práce končí na straně 99, následuje resumé v německém a anglickém jazyce, 3 strany zdrojů. Práce obsahuje nezbytný úvod i závěr. Shoda práce je 16 % dle systému Turnitin, shody se týkají především přímých citací a uvádění zdrojů, především v teoretické části práce. V praktické části shody nejsou téměř žádné. Lze to přisuzovat i aktuálnosti tématu. Dle systému Theses je shoda 13%. Podobných dokumentů je 37.

Diplomantka si stanovila v úvodu hypotézy: „že formativní hodnocení je efektivnější cesta učení žáků a přináší možnosti pro prohlubování poznání a zlepšuje komunikaci mezi učitelem a žákem.“ Druhá hypotéza se týká systematického využívání formativního hodnocení a jeho pozitivního vlivu na rozvoj kompetencí studentů. Bylo by vhodné lépe popsat proces, jak stanovení hypotéz probíhalo.

V teoretické části práce se věnuje autorka formativnímu hodnocení, především jeho principům, strategiím a vybraným metodám. Autorka se opírá o původní cizojazyčné zdroje, ale i o současné zdroje z českého prostředí. V rámci formativního hodnocení se autorka věnuje i sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení. U některých technik uvádí autorka příklady využití ve výuce cizího jazyka. Bylo by však vhodné doplnit více příkladů modifikovaných právě pro výuku cizího jazyka, konkrétně němčiny. Výčet metod v obecné rovině je však rozsáhlý. Tato kapitola je vzhledem k charakteru práce dostatečnou kompilací informací směrem k formativnímu hodnocení. Autorka mohla zvážit možnost tuto obsáhlou kapitolu rozdělit na více dílčích kapitol. Autorka se v kapitole věnuje také responzivní výuce, která je velmi aktuálním tématem v kontextu formativního hodnocení. V závěru první kapitoly se autorka věnuje významu jazykových kompetencí ve výuce německého jazyka, této kapitole by prospělo konkrétnější propojení s tématem formativního hodnocení.

Druhá kapitola se věnuje implementaci formativního hodnocení ve výuce německého jazyka. Kapitola je založena na výzkumném šetření, které autorka sama realizovala během 5 měsíců. Jednak se jednalo o zavádění metod formativního hodnocení ve výuce němčiny, dále autorka realizovala rozhovory s 10 vyučujícími německého jazyka na základních školách v Praze. Konkrétně se jedná o využití vybraných metod formativního hodnocení ve výuce německého

jazyka v 8. ročníku ZŠ. Autorka se zaměřuje především na to, jak vnímají žáci vliv metod formativního hodnocení na samotnou výuku. Získané výsledky autorka komentuje a uvádí vybrané pasáže z hodnocení žáků. Proces vyhodnocování uvedených grafů by mohl být v některých případech popsán detailněji. Přínosem této části práce je, že jsou ověřovány konkrétní techniky formativního hodnocení (např. mazací tabulky, losovátka). Popis výzkumného vzorku u rozhovorů s učiteli by mohl být popsán detailněji. Vyhodnocení je provedeno spíše formou narativního popisu, větší validitě dat by prospěla volba konkrétních kvalitativních výzkumných metod.

Třetí kapitola je věnována diskuzi a doporučení. Autorka zde doporučuje zařazení konkrétních metod, které se ve výuce německého jazyka při zavádění principů formativního hodnocení osvědčily. V této pasáži jsou uvedena některá konkrétní doporučení.

Struktura práce je logická. Některé pasáže práce by bylo vhodné stylisticky upravit. V práci se objevuje několik typografických a jiných chyb (např. mezera na str. 28, číslování stran u citací na str. 32, shoda podmětu s přísudkem na str. 99). Místy se objevují drobné odchylky od odborného jazyka. I přes to je však práce čtivá a lze ji považovat za zdařilou.

Výběr použitých pramenů a elektronických zdrojů je dostačující, ve zdrojích je 2x uvedený stejný zdroj (Laufková, 2016).

Autorka pracovala samostatně, kladně lze ocenit její zájem o téma a snahu věnovat se popisovaným principům při její samotné výuce na ZŠ.

Práce je psána v českém jazyce, obsahuje resumé v jazyce německém.

Práci diplomantky Bc. Kristýny Jakešové doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Jaký přínos má Vaše práce konkrétně pro výuku německého jazyka s ohledem na využití principů formativního hodnocení?
2. Jak souvisí využití principů formativního hodnocení s rozvojem jazykové kompetence ve výuce cizího jazyka?
3. Jaké konkrétní kroky byste doporučila vyučujícím německého jazyka na ZŠ při zavádění vybraných metod formativního hodnocení do výuky? O jaké metody by se jednalo, jakým způsobem by mělo jejich zavádění probíhat?

Mgr. et Mgr. Tomáš Botlík Nuc, Ph.D.

V Praze dne 10. 7. 2024